

نام نادره: _____
تاریخ چکاس: _____
مدت چکاس: از _____ تا _____
چکاسک: _____

Michel Paradis
McGill University

BILINGUAL APHASIA TEST

(BALOCHI VERSION)

چکاس چچی گون دوزبانا

چکاس چچی دوزبانا، گون فضل الله افشنگیان، دکترو محمد نامی، دکترو احسان سخایی، دکترو

ذبیح الله هاشم زهی ب بلوچانی زبان وش کورت

The development of the Bilingual Aphasia Test materials was supported by Grant MEQ 01-07-k (1976-1983) from the Quebec Ministry of Intergovernmental Affairs, Grant EQ 1660 (1980-1985) from the Quebec Ministry of Education FCAC Fund, and Grants 410-83-1028 (1984, 1985) and 410-88-0821 (1989-1991) from the Social Sciences and Humanities Research Council of Canada.

چکاس آفازی بلوچی گون دوزبانا
(آ) کسمت هور شم دو زبانا

پیسرین دو زبان گپ چتن

جھلگین جستانا باید ش مریضا پرستگ بونت اگ مریض نتوانتی لازمین جوابا بدنت دگ نفری (ش ایی لوگا) توانت
جواب بدنت پ پھک سوالان ک جواب ها یا نه دارنت پ ها + دورگا و پ نه - دورگا گرین خطی بکشن
اگ نتوانت جستانی جوابا بگرت جوابی جاها خالی مهلت ی وقتا آ جاها یا دایره ای بکشت یا ہ بنویست یعنی کہ یک
جوابی گپنت.

ت یہ جستنا پھک دستورانی دیما *** ہشتش شانا نیاید پ مریضا بوانت.

۱. شما کجام درگت ء پیداک بوتگ ات؟
 ۲. شمئے پیدایش ء جاگہ کجا انت؟
 ۳. گونڈی ء تہ ء شما گیشتر گون کجام زبان ء ہیر کُرتگ؟
 ۴. باریں شما گونڈی ء تہ ء گون دگہ زبانے لوگ ء تہ ء ہیر کُرتگ؟
- ***اگان جُست ۴ ء پَسو «نہ» انت، جُست ۶ ء برو ات.
۵. گونڈی ء گون دگہ چونیں زباناں ہیر ایش کُرتگ؟
 ۶. شمئے پت ء ماتی زبان چے انت؟
 ۷. باریں شمئے پت ء گون دگہ زباناں ہم ہیر کُرتگ؟
- ***اگان جُست ۷ ء پَسو «نہ» انت، جُست ۱۲ ء برو ات.
۸. شمئے پت ء دومی زبان چے ات؟
 ۹. شمئے پت گیشتر گون کجام زبان ء گون شما ہیر کُرتگ؟
 ۱۰. باریں شمئے پت لوگ ء تہ ء گون دگہ زباناں ہیر کُرتگ؟
- ***اگان جُست ۱۰ ء پَسو «نہ» انت، جُست ۱۲ ء برو ات.
۱۱. شمئے پت گون دگہ کجام زباناں لوگ ء تہ ء گون شما ہیر کُرتگ؟
 ۱۲. شمئے مات ء ماتی زبان چے انت؟
 ۱۳. باریں شمئے مات ء گون دگہ زباناں ہم ہیر کُرتگ؟
- ***اگان جُست ۱۳ ء پَسو «نہ» انت، جُست ۱۸ ء برو ات.
۱۴. شمئے مات ء اے دگہ زبان چے ات انت؟
 ۱۵. شمئے مات گیشتر گون کجام زبان ء گون شما ہیر کُرتگ؟
 ۱۶. باریں شمئے مات لوگ ء تہ ء گون دگہ زباناں ہیر کُرتگ؟
- ***اگان جُست ۱۶ ء پَسو «نہ» انت، جُست ۱۸ ء برو ات.
۱۷. شمئے مات گون دگہ کجام زباناں لوگ ء تہ ء گون شما ہیر کُرتگ؟
 ۱۸. باریں شمئے مات ء ابید دگہ مردمے ہم شما را رودینتگ؟
- ***اگان جُست ۱۸ ء پَسو «نہ» انت، جُست ۲۵ ء برو ات.
۱۹. اے مردم ء ماتی زبان چے انت؟
 ۲۰. باریں اے مردم ء گون دگہ زباناں ہم ہیر کُرتگ؟
- ***اگان جُست ۲۰ ء پَسو «نہ» انت، جُست ۲۵ ء برو ات.
۲۱. اے مردم ء اے دگہ زبان چے ات انت؟
 ۲۲. اے مردم گیشتر گون کجام زبان ء گون شما ہیر کُرتگ؟

۲۳. باریں اے مردم لوگ ء تہ ء گوں دگہ زباناں ہبر کرتگ؟
 ***اگاں جُست ۲۳ ء پَسو «نہ» اِنْت، جُست ۲۵ ء برو اِت۔
- (۲۴) اے مردم گوں دگہ کُجام زباناں لوگ ء تہ ء گوں شما ہبر کرتگ؟
 (۲۵) شما گونڈی ء وهد ء گیشتر پہ کُجام زباناں ء گوں وتی سنگتاں ہبر کرتگ؟
 (۲۶) شما چُنت سال ء ونتگ؟
 (۲۷) وهدے کہ دربرجہ اِش بندات کرتگ اِت، اوداں وانگ ء زباناں چے اِت؟
 (۲۸) باریں آ وهد ء کہ شما دربرجہ بندات کرت، دگہ زباناں ہم پہ وانینگ ء ہست اِت؟
 ***اگاں جُست ۲۸ ء پَسو «نہ» اِنْت، جُست ۳۰ ء برو اِت۔
- (۲۹) دومی وانینگ ء زباناں چے اِت؟
 (۳۰) اے دربرجہ ء وانوک گیشتر گوں چہ زباناں ء گپ جتگ اِت؟
 (۳۱) باریں شما رندترا دگہ دربرجہ ء کہ دگہ زباناں وانینگ بیت شُت اِت؟
 ***اگاں جُست ۳۱ ء پَسو «نہ» اِنْت، جُست ۴۹ ء برو اِت۔
- (۳۲) اے وانینگ زباناں ء نام چے اِت؟
 (۳۳) شما گوں نوکیں زباناں ء دگہ چُنت سال در بُرت؟ -
 (۳۴) باریں آ زمان ء تہ ء گوں دگہ زباناں ہم وانینگ بوت؟
 ***اگاں جُست ۳۴ ء پَسو «نہ» اِنْت، جُست ۳۶ ء برو اِت۔
- (۳۵) اے دگہ وانینگ زباناں چے اِت اُنْت؟
 (۳۶) اے دگہ وانوکاں گیشتر گوں چہ زباناں ء اے دربرجہ ء تہ ء درس ونتگ اِت؟
 (۳۷) باریں شما رندترا دگہ دربرجہ ء کہ وانینگ ء زباناں ئی ہست اِت، شُت اِت؟
 ***اگاں جُست ۳۷ ء پَسو «نہ» اِنْت، جُست ۴۹ ء برو اِت۔
- (۳۸) اے وانینگ زباناں ء نام چے اِت؟
 (۳۹) چُنت سال چہ شمئے وانگ ء گوستگ اِت کہ شما گوں نوکیں زباناں ء وتی وانگ رندگیری کرت؟
 (۴۰) باریں آ وهد ء گوں دگہ زباناں وانینگ بوتگ؟
 ***اگاں جُست ۴۰ ء پَسو «نہ» اِنْت، جُست ۴۹ ء برو اِت۔
- (۴۱) وانینگ ء اے دگہ زباناں چے اِت اُنْت؟
 (۴۲) اے دگہ وانوکاں گیشتر گوں چہ زباناں ء اے دربرجہ ء تہ ء ہبر کرتگ اِت؟
 (۴۳) باریں شما رندترا دگہ دربرجہ ء کہ دگہ وانینگ زباناں ہست اِت ئی، شُت اِت؟
 ***اگاں جُست ۴۳ ء پَسو «نہ» اِنْت، جُست ۴۹ ء برو اِت۔
- (۴۴) اے وانینگ زباناں ء نام چے اِت؟
 (۴۵) چُنت سال وانگ ء چہ رند شما گوں نوکیں زباناں ء وتی وانگ رندگیری کرت؟
 (۴۶) باریں آ وهد ء گوں دگہ زباناں وانینگ بوتگ
 ***اگاں جُست ۴۶ ء پَسو «نہ» اِنْت، جُست ۴۸ ء برو اِت۔
- (۴۷) وانینگ ء اے دگہ زباناں چے اِت اُنْت؟
 (۴۸) اے دگہ وانوکاں گیشتر گوں چہ زباناں ء اے دربرجہ ء تہ ء ہبر کرتگ اِت
 (۴۹) وانگ ء چہ رند، شمئے کار چے اِت؟
 (۵۰) نادراہی ء چہ بیسر، شما گوں کُجام زباناں گیشتر توانتگ ہبر کن اِت؟

کسمت (ب) چکاس آفازی پارسی

پیسرین پارسی زبان یادگیتن و گوشتن ته مریضا
 جهلگین جستان باید دقیق ب هما ترتیبی که جهلا بهته پ مریضا وانگ بیتن. ت جستانی ک چونت جواب دارنت مریض
 جواب دورگا دایره ای بکشت پ آدگه جستان آوانی جوابا ته جایی که مشخص بوته بنویست.
 ت یہ آزمونا دستورانی که مال کسینت که داری پرسی گو *** نشان داته بوتگن. شانا نباید پ مریضا بوانت.
 *** جهل ۽ پیشگال ۽ په نادره ۽ بوان ات ۽ رندا جُست آن بندات کن ات.

۱. باریں شما هجیر دگه مُلکے ۽ که اوداں پارسی هیر کن انت زندگی نه کُرت + - (۱)
- ***اگان جُست ۱ ۽ پَسو «نه» انت، جُست ۴ ۽ بروات.
۲. اے مُلک ۽ نام چے انت؟ — (۲)
۳. چنت وهد شما آ مُلک ۽ زندگی کُرتگ؟ سال (۳)
۴. نادره ۽ چه پیسر شمنے پارسی هیر کنگ چون ات؟ (۴)
- (۱) سیل (۲) وش ۽ یا (۳) باز وش
۵. وهدے که پارسی هیر کنگ ۽ بلد بوت ات، شما را چُنت سال ات؟ سال (۵)
۶. باریں نادره ۽ چه پیسر لوگ ۽ ته ۽ شما پارسی هیر کُرتگ؟ + - (۶)
۷. باریں نادره ۽ چه پیسر اداره ۽ ته ۽ شما پارسی هیر کُرتگ؟ + - (۷)
۸. باریں نادره ۽ چه پیسر گون سنگناں شما پارسی هیر کُرتگ؟ + - (۸)
۹. باریں نادره ۽ چه پیسر، وتی هر روچی زندگی ۽ ته ۽ چُنت وهد ۽ سر ۽ شما پارسی هیر کُرتگ؟ (۹)
- (۱) هر روچ (۲) هیتگے ۽ سر ۽ (۳) ماهے ۽ سر ۽
- (۵) سالے ۽ سر ۽ (۶) سالے ۽ سر ۽ چه کمتر
۱۰. باریں پارسی وانگ ۽ سوات شما را هست؟ + - (۱۰)
- ***اگان جُست ۱۰ ۽ پَسو «نه» انت، «اچانکی گپتار» ۽ بهر (جُست ۱۸) ۽ بروات.

۱۱. چُنت سالگی ۽ ته ۽ شما پارسی زبان ۽ وانگ ۽ دربرت؟ سالگی (۱۱)
۱۲. نادره ۽ چه پیسر شمنے پارسی وانگ ۽ سوات چون بوتگ؟ (۱۲)
- (۱) سیل (۲) وش ۽ یا (۳) باز وش
۱۳. نادره ۽ چه پیسر شما وتی هر روچی زندگی ۽ ته ۽ چُنت وهد ۽ سر ۽ په پارسی زبان ۽ ونتگ؟ (۱۳)
- (۱) هر روچ (۲) هیتگے ۽ سر ۽ (۳) ماهے ۽ سر ۽
- (۴) سالے ۽ سر ۽ (۶) سالے ۽ سر ۽ چه کمتر
۱۴. باریں پارسی نیسیگ ۽ سوات شما را هست؟ + - (۱۴)
- ***اگان جُست ۴ ۽ پَسو «نه» انت، «اچانکی گپتار» ۽ بهر (جُست ۱۸) ۽ بروات.

۱۵. چُنت سالگی ۽ ته ۽ شما پارسی زبان ۽ نیسیگ ۽ دربرت؟ سالگی (۱۵)
۱۶. نادره ۽ چه پیسر شمنے پارسی نیسیگ ۽ سوات چون بوتگ؟ (۱۶)
- (۱) سیل (۲) وش ۽ یا (۳) باز وش
۱۷. نادره ۽ چه پیسر شما وتی هر روچی زندگی ۽ ته ۽ چُنت وهد ۽ سر ۽ په پارسی زبان ۽ نیشنگ؟ (۱۷)
- (۱) هر روچ (۲) هیتگے ۽ سر ۽ (۳) ماهے ۽ سر ۽
- (۴) سالے ۽ سر ۽ (۵) سالے ۽ سر ۽ چه کمت

گفتار فی البداهه: اچانکی گپتار

پنج دقیقه یکوہی ہبرانا ضبط کنت. یہ کارا پ یہ خاطر ا کنت کہ:

لہتی ش یرگین مریضی ہبرانا بزانت کسی کہ داری پرسیت باید کاری بکنت کہ مریض راحت بیت. پ ہما شنت کہ ش یہ موضوعان سوال کنت

۱-ش آبی مریضیا

۲-کارا

۳-پیسرین گشتنا

۴-ش آبی لوگا

بعد ش تمام بوتنا ضبطا خاموش بکنت و آ جوابی کہ درستنت دورگہ دایرہ ای بکشیت. گو یہ کارا بررسی کلی ش نوع ہبردانن تہ مریضا زانگ بیت. ک ش پدا باید تفسیر بیتن.

۱۸.	اندازہ ہبردانن	(۱) ہچی	(۲) بازکم	(۳) کمی	(۴) عادی
۱۹.	ساپ ہبردادن	(۱) ہچی	(۲) بازکم	(۳) کمی	(۴) عادی
۲۰.	بیان کرتن	(۱) ہچی	(۱) بازکم	(۱) کمی	(۴) عادی
۲۱.	گرامر و دستور زبان	(۱) ہچی	(۲) بازکم	(۳) کمی	(۴) عادی
۲۲.	کلمان	(۱) ہچی	(۲) باز کم	(۳) کمی	(۴) عادی

درک شفاهی: پَہمگ گُشگ

ادان ش مریضا لوتن ت ی کارانا انجام بدن. یک کارانا پنہ وانن. اگ مریض تا پنج ثانیہ بعد ش ہوشکتنا کاری نکرت (ہ) دورگا خطی بکشت و گوران برت آدگہ جستا. اگہ مریضی کار درستت + دورگا خطی بکشت اگہ کاری غلطت - دورگا خطی بکشت و اگہ ہچ کاری نکرت. دورگا خطی بکشت. مثلاً ش مریضا بلوتت ک کتابی کہ سر میزاہستن دست بجنتن و مریض بہ یک دگہ چیزی دست بجنت باید - دورگا خط بکشت و اگہ بہ چیزی دست نجت (ہ) دورگا خط بکشت اشارہ کردن: یا لوتن چیزی بگوشیت

پ شروپ ای کسمت چکاسک بایت چیزانا میز چیزا نادراہ دیما کنگ باشاک نادراہ تیونگ پ ہر یک چا اچیزانا دست بجنتن رندا چپ ب راس و یک یک چیر میزا ہلگ بانٹ. چلہ بٹن باکس دسکش کلپت مگراز ساہت نمدی پاکت گلاس شک.

*** ہنی جہلگین فرمانا پ نادراہ بوانیت.

۲۳.	دزبندی کناں چلہ ء	دست بہ جن ات	+	-	°	(۲۳)
۲۴.	دزبندی کناں بٹن ء	دست بہ جن ات	+	-	°	(۲۴)
۲۵.	دزبندی کناں باکس ء	دست بہ جن ات	+	-	°	(۲۵)
۲۶.	دزبندی کناں دسکش ء	دست بہ جن ات	+	-	°	(۲۶)
۲۷.	دزبندی کناں کلپت ء	دست بہ جن ات	+	-	°	(۲۷)
۲۸.	دزبندی کناں مگراز ء	دست بہ جن ات	+	-	°	(۲۸)
۲۹.	دزبندی کناں ساہت ء	دست بہ جن ات	+	-	°	(۲۹)
۳۰.	دزبندی کناں نمدی پاکت ء	دست بہ جن ات	+	-	°	(۳۰)
۳۱.	دزبندی کناں گلاس ء	دست بہ جن ات	+	-	°	(۳۱)
۳۲.	دزبندی کناں شک ء	دست بہ جن ات	+	-	°	(۳۲)

دستوران سخت و نیمہ مشکل: فرمایگا سہل و نیمی سکی

جہلگین فرمانا پ نادراہ بوانت و ب آبی کارا نمرہ دیگ بی میزان نمرہ دیگ پ آبی " + " یا " - " ہمان داب یا لوتی چیزی بگوشینت چیزانی کہ میزا سرا یک یک :

*** نون شما جهل ۽ دستوران په نادراه ۽ بوان اټ. چله، گلاس، باکس، کلم، چنگال. نون شما اے کاران په من به کن اټ. تيار اټ؟

۳۳	۰	-	+	وتی چمان بند اټ
۳۴	۰	-	+	وتی دپ ۽ پچ کن اټ
۳۵	۰	-	+	وتی دست ۽ چست کن اټ
۳۶	۰	-	+	وتی زبان ۽ در کن اټ
۳۷	۰	-	+	وتی دستاں گون یکدگر ۽ به جن اټ
۳۸	۰	-	+	چله ۽ باکس ۽ سر ۽ ایر کن اټ
۳۹	۰	-	+	گلاس ۽ کلم ۽ کر ۽ ایر کن اټ
۴۰	۰	-	+	باکس ۽ چنگال ۽ چیر ۽ ایر کن اټ
۴۱	۰	-	+	کلم ۽ چله ۽ دیم ۽ ایر کن اټ
۴۲	۰	-	+	چنگال ۽ گلاس ۽ ته ۽ ایر کن اټ

دستورات مشکل: دستوران سکی

ش جست ۴۳ ت ۴۷ سکین پرمانتت. هر پرمان باید کاملو یکجا گو یک جمله ای پ مریضا وانگ بیتن. پ هر پرمانی ش مریضا بلوتت که کارا گو سه چیز ی که یک گونن انجام بدن. آ سه چیز م باید طوری سر میزا بنت که مریض راحت توانت آوانا لمس بکنت. اگه جواب درستی دات + بهلت به آ پرمانی که خوب انجام بوئن اگه ترتیبانی غلطن پ آوانم نمره بدت. نمره ۳ نشان دنت که هر سه پرمان انجام بوئنت ولی ترتیبش غلط بوته و نمره ۲ تهنکا دو پرمان انجام بوته.

چیزایی که لازمست: سه تاک کاگد (گندک. نیامجی. مزنین) و سه کلم (سبزین. زردین. سهرین) و سه کله (گندک. نیامجی. مزنین) و سه لت (گندک. نیامجی. مزنین) و یک گلاسی و سه کتاب.

۴۳. اداں سے تاک کاگد گندگ بیت.

گوندیں کاگد ۽ من ۽ به دے اټ، نیامجی نیں کاگد ۽ وتی پاد ۽ سر ۽ ایر کن اټ ۽ مزنین کاگد ۽ چگل دے اټ.

$$(43) \quad 0 \quad 1 \quad 2 \quad 3 \quad +$$

۴۴. اداں سے کلم گندگ بیت.

زردین کلم ۽ زمین ۽ سر چگل کن اټ، سبزین مداد ۽ من ۽ به دے اټ ۽ سهرین مداد ۽ په وت بزور اټ.

$$(44) \quad 0 \quad 1 \quad 2 \quad 3 \quad +$$

۴۵. اداں سے کله کاگد گندگ بیت.

مزنین کله ۽ منی نیمگ ۽ شهار دے اټ، نیامجی نیں کله ۽ پُشت ۽ دیم کن اټ ۽ هردین کله ۽ گون وتی دست ۽ چیر دے اټ.

$$(45) \quad 0 \quad 1 \quad 2 \quad 3 \quad +$$

۴۶. اداں سے چنڈ لٹ گندگ بیت.

گوندیں لٹ ۽ گلاس ۽ ته ۽ ایر کن اټ، نیامجی نیں لٹ ۽ من ۽ به دے اټ ۽ گون مزنین لٹ ۽ میز ۽ سر ۽ به جن اټ.

$$(46) \quad 0 \quad 1 \quad 2 \quad 3 \quad +$$

۴۷. اداں سے کتاب گندگ بیت.

اولی کتاب ۽ پچ کن اټ، دومی کتاب ۽ برترین اټ، سیمی کتاب ۽ په وت بزور اټ.

$$(47) \quad 0 \quad 1 \quad 2 \quad 3 \quad +$$

تشخیص شنوایی گفتار: یہ خبرت هیشکونه

ت ی کیا مریض باید هر گالے ک اشکنت آبی شکلا گو دستا نشان بدن. هر شکل گو شماره ای که آبی راستین گوشوانت مشخص بوته پ هر جستی دور شماره ای که مریض نشان دنت دایره ای بکشت. اگه مریض هچ شکلی یا x را پیش نداشتی (.) دورگا دایره بکشت.

*** ہنوں جھل ۽ دستور ۽ پہ نادرہ ۽ بوان ایت۔
 شما گالے ایشکن ایت۔ دزبندی انت ہما بُت کہ گوں اے گال ۽ بزانت ۽ سیدی کنت ۽ من ۽ پیش دار ایت۔ اگاں ہج یک
 چہ اے بُت اے گال ۽ بزانت ۽ پیش نہ داشت گوں x ۽ نشان ۽ پیش بہ دار ایت، پہ درور اگاں من گوشاں ”کور“
 شما اے بُت ۽ پیش بہ دار ایت۔ پرچے کہ اے یک ”کور“ ۽ بُت انت ۽ اگاں بگوشاں ”مرگ“ شما گوں x ۽ پیش بہ
 دار ایت، پرچے کہ اداں مرگ بُت ہج گوں نہ انت۔ تیار ایت؟

۴۸	گپ	۰	۴	۳	۲	۱	×	(۴۸)
۴۹	مال	۰	۴	۳	۲	۱	×	(۴۹)
۵۰	بَط	۰	۴	۳	۲	۱	×	(۵۰)
۵۱	دور	۰	۴	۳	۲	۱	×	(۵۱)
۵۲	گمے	۰	۴	۳	۲	۱	×	(۵۲)
۵۳	تاس	۰	۴	۳	۲	۱	×	(۵۳)
۵۴	داس	۰	۴	۳	۲	۱	×	(۵۴)
۵۵	جن	۰	۴	۳	۲	۱	×	(۵۵)
۵۶	دیل	۰	۴	۳	۲	۱	×	(۵۶)
۵۷	سینے	۰	۴	۳	۲	۱	×	(۵۷)
۵۸	ران	۰	۴	۳	۲	۱	×	(۵۸)
۵۹	رز	۰	۴	۳	۲	۱	×	(۵۹)
۶۰	داز	۰	۴	۳	۲	۱	×	(۶۰)
۶۱	رُز	۰	۴	۳	۲	۱	×	(۶۱)
۶۲	سد	۰	۴	۳	۲	۱	×	(۶۲)
۶۳	کار	۰	۴	۳	۲	۱	×	(۶۳)
۶۴	نر	۰	۴	۳	۲	۱	×	(۶۴)
۶۵	گل	۰	۴	۳	۲	۱	×	(۶۵)

درک دستوری: پھمگ دستوک

تہ یہ کیا مریض آبتی کہ معنی گیانی کہ پنہ واننتا پیش داریت۔ گیان باید معمولی وانگ بوان وجوابی کہ مرض دنت گو
 کشتنہ دایرہ دورگ تصویرہ شماروا پیش داشتگ بون۔ اگہ مریض رند ۶ ثانیہ جوابی ندات (.) دورگا خط بکشت و
 آدگہ گیا بوانت۔ یہ کیہ بتان باید مریض دیما بونت و آبی توانت بتانا لمس بکنت۔

*** اداں شما باید انت اے گیان گیش کن ایت ۽ رندا جھل ۽ گیان یک یک ۽ پہ نادرہ ۽ بوان ایت۔
 من دانکے پہ شما واناں۔ دزبندی کناں ”آ بُتے کہ اے دانک ۽ بزانت ۽ دنت من ۽ پیش دار ایت۔ پہ درور اگاں گوشاں
 ”بچک نشتگ“ شما باید انت ہما بُت ۽ کہ ائی ۽ تہ ۽ بچک ۽ نشتگیں جاورے ۽ پیش دار ایت، من ۽ پیش بہ دار ایت۔ تیار
 ئے؟

*** تاکدیم یک

۶۶	بچک ، جنک ۽ باسک ۽ گپتگ۔	۰	۴	۳	۲	۱	(۶۶)
۶۷	جنک، بچک ۽ باسک ۽ گپتگ۔	۰	۴	۳	۲	۱	(۶۷)

(٦٨)	١	٢	٣	٤	٠	٦٨. جنک، آئی ۽ باسک ۽ کپتنگ.
(٦٩)	١	٢	٣	٤	٠	٦٩. بچک، بچک ۽ باسک ۽ گپتنگ.
(٧٠)	١	٢	٣	٤	٠	٧٠. جنک، آيانی باسک ۽ کپتنگ.

***تاکدیم دو

(٧١)	١	٢	٣	٤	٠	٧١. پت وتی بچک ۽ مودان کرّ ایت.
(٧٢)	١	٢	٣	٤	٠	٧٢. مات وتی جنک ۽ مودان کرّ ایت.
(٧٣)	١	٢	٣	٤	٠	٧٣. پت آئی ۽ مودان کرّ ایت.
(٧٤)	١	٢	٣	٤	٠	٧٤. پت وتی مودان کرّ ایت.
(٧٥)	١	٢	٣	٤	٠	٧٥. مات وتی مودان کرّ ایت.
(٧٦)	١	٢	٣	٤	٠	٧٦. مات آئی ۽ مودان کرّ ایت.

***تاکدیم سه

(٧٧)	١	٢	٣	٤	٠	٧٧. آیان، آ مرد ۽ پد ۽ رو أنت.
(٧٨)	١	٢	٣	٤	٠	٧٨. جنک، آيانی پد ۽ روت.
(٧٩)	١	٢	٣	٤	٠	٧٩. جنک، آئی ۽ پد ۽ روت.
(٨٠)	١	٢	٣	٤	٠	٨٠. آیان، آئی ۽ پد ۽ رو أنت.

***تاکدیم چار

(٨١)	١	٢	٣	٤	٠	٨١. جنک، بچک ۽ تیلانک دنت.
(٨٢)	١	٢	٣	٤	٠	٨٢. بچک، جنک ۽ تیلانک دنت.
(٨٣)	١	٢	٣	٤	٠	٨٣. جنک ۽، جنک تیلانک دنت.
(٨٤)	١	٢	٣	٤	٠	٨٤. بچک ۽، بچک تیلانک دنت.
(٨٥)	١	٢	٣	٤	٠	٨٥. اے بچک انت که جنک ۽ تیلانک دنت.
(٨٦)	١	٢	٣	٤	٠	٨٦. اے جنک انت که بچک ۽ تیلانک دنت.
(٨٧)	١	٢	٣	٤	٠	٨٧. اے بچک انت که بچک ئی تیلانک دنت.
(٨٨)	١	٢	٣	٤	٠	٨٨. اے جنک انت که جنک ئی تیلانک دنت.

***تاکدیم پنج

(٨٩)	١	٢	٣	٤	٠	٨٩. کچک، پشی ۽ گس ایت.
(٩٠)	١	٢	٣	٤	٠	٩٠. پشی کچک ۽ گس ایت.
(٩١)	١	٢	٣	٤	٠	٩١. کچک ۽ پشی گس ایت.
(٩٢)	١	٢	٣	٤	٠	٩٢. پشی ۽ کچک گس ایت.
(٩٣)	١	٢	٣	٤	٠	٩٣. اے کچک انت که پشی ۽ گس ایت.
(٩٤)	١	٢	٣	٤	٠	٩٤. اے پش انت که کچک ۽ گس ایت.
(٩٥)	١	٢	٣	٤	٠	٩٥. اے پشی انت که کچک ئی گس ایت.
(٩٦)	١	٢	٣	٤	٠	٩٦. اے کچک انت که پشی ئی گس ایت.

***تاکدیم شش

(٩٧)	١	٢	٣	٤	٠	٩٧. هپتار شیر ۽ پد ۽ انت.
(٩٨)	١	٢	٣	٤	٠	٩٨. شیر هپتار ۽ پد ۽ انت.
(٩٩)	١	٢	٣	٤	٠	٩٩. هپتار ۽ شیر پد ۽ انت.
(١٠٠)	١	٢	٣	٤	٠	١٠٠. شیر ۽ هپتار پد ۽ انت.
(١٠١)	١	٢	٣	٤	٠	١٠١. اے شیر انت که هپتار ۽ پد ۽ انت.

(۱۰۲)	۱	۲	۳	۴	۰	۱۰۲	اے ہپتار انت کہ شیر ے پد ے انت۔
(۱۰۳)	۱	۲	۳	۴	۰	۱۰۳	اے شیر انت کہ ہپتار پد ئی انت۔
(۱۰۴)	۱	۲	۳	۴	۰	۱۰۴	اے ہپتار انت کہ شیر پد ئی انت۔
***تاکدیم ہفت							
(۱۰۵)	۱	۲	۳	۴	۰	۱۰۵	پت وتی بچک ے چار ایت۔
(۱۰۶)	۱	۲	۳	۴	۰	۱۰۶	مات وتی جنک ے چار ایت۔
(۱۰۷)	۱	۲	۳	۴	۰	۱۰۷	پت آئی ے چار ایت۔
(۱۰۸)	۱	۲	۳	۴	۰	۱۰۸	پت وت ے چار ایت۔
(۱۰۹)	۱	۲	۳	۴	۰	۱۰۹	مات وت ے چار ایت۔
(۱۱۰)	۱	۲	۳	۴	۰	۱۱۰	مات آئی ے چار ایت۔
***تاکدیم ہشت							
(۱۱۱)	۱	۲			۰	۱۱۱	جنک، بچک ے تیلانک نہ دنت۔
(۱۱۲)	۱	۲			۰	۱۱۲	بچک، جنک ے تیلانک نہ دنت۔
(۱۱۳)	۱	۲			۰	۱۱۳	جنک ے بچک تیلانک نہ دنت۔
(۱۱۴)	۱	۲			۰	۱۱۴	بچک ے جنک تیلانک نہ دنت۔
***تاکدیم نہ							
(۱۱۵)			۱	۲	۰	۱۱۵	آمیولانس ے کامیون کش ات نہ کنت۔
(۱۱۶)			۱	۲	۰	۱۱۶	کامیون ے آمبولانس کش ات نہ کنت۔
(۱۱۷)			۱	۲	۰	۱۱۷	کامیون آمبولانس ے کش ات کنت۔
(۱۱۸)			۱	۲	۰	۱۱۸	کامیون آمبولانس ے کش ات نہ کنت۔
(۱۱۹)			۱	۲	۰	۱۱۹	آمیولانس کامیون ے کش ات نہ کنت۔
(۱۲۰)			۱	۲	۰	۱۲۰	آمیولانس کامیون ے کش ات کنت۔
***تاکدیم دہ							
(۱۲۱)			۱	۲	۰	۱۲۱	شیر، ہپتار ے پد ے نہ انت۔
(۱۲۲)			۱	۲	۰	۱۲۲	ہپتار، شیر ے پد ے نہ انت۔
(۱۲۳)			۱	۲	۰	۱۲۳	شیر ے ، ہپتار پد ے نہ انت۔
(۱۲۴)			۱	۲	۰	۱۲۴	ہپتار ے ، شیر پد ے نہ انت۔
***تاکدیم یازدہ							
(۱۲۵)			۱	۲	۰	۱۲۵	مات، بچک ے بُست نہ کنت۔
(۱۲۶)			۱	۲	۰	۱۲۶	بچک، مات ے بُست نہ کنت۔
(۱۲۷)			۱	۲	۰	۱۲۷	بچک ے مات بُست کنت۔
(۱۲۸)			۱	۲	۰	۱۲۸	مات ے بچک بُست نہ کنت۔
***تاکدیم دواڑہ							
(۱۲۹)			۱	۲	۰	۱۲۹	کچک ے، پشی نہ گس ایت۔
(۱۳۰)			۱	۲	۰	۱۳۰	پشی ے کچک نہ گس ایت۔
(۱۳۱)			۱	۲	۰	۱۳۱	کچک پشی ے نہ گس ایت۔
(۱۳۲)			۱	۲	۰	۱۳۲	پشی کچک ے نہ گس ایت۔
***تاکدیم سینزہ							
(۱۳۳)			۱	۲	۰	۱۳۳	گوک، ماشین ے نہ جنت۔
(۱۳۴)			۱	۲	۰	۱۳۴	ماشین گوک ے نہ جنت۔
(۱۳۵)			۱	۲	۰	۱۳۵	گوک ے ماشین نہ جنت۔
(۱۳۶)			۱	۲	۰	۱۳۶	ماشین ے گوک نہ جنت۔

			***تاکدیم چارده	
(۱۳۷)	۱	۲	۰	۱۳۷. چُک ۽ مات ۽ من ۽ پیش دار ایت
			***تاکدیم پُنزَه	
(۱۳۸)	۱	۲	۰	۱۳۸. نادره ۽ دکتَر ۽ من ۽ پیش دار ایت.
			***تاکدیم شُنزَه	
(۱۳۹)	۱	۲	۰	۱۳۹. کچک ۽ شکاری ۽ من ۽ پیش دار ایت
			***تاکدیم هفده	
(۱۴۰)	۱	۲	۰	۱۴۰. قلاب (کوندی) ۽ مید ۽ من ۽ پیش دار ایت
			***تاکدیم هجده	
(۱۴۱)	۱	۲	۰	۱۴۱. چاه ۽ سطل (دُول) ۽ من ۽ پیش دار ایت
			***تاکدیم نوزده	
(۱۴۲)	۱	۲	۰	۱۴۲. مُرگ ۽ کروس ۽ من ۽ پیش دار ایت.
			***تاکدیم گیسْت	
(۱۴۳)	۱	۲	۰	۱۴۳. کلاس ۽ رهدربر ۽ من ۽ پیش دار ایت
			***تاکدیم گیسْت ویک	
(۱۴۴)	۱	۲	۰	۱۴۴. گوک ۽ شیر ۽ من ۽ پیش دار ایت.
			***تاکدیم گیسْت و دو	
(۱۴۵)	۱	۲	۰	۱۴۵. مات ۽ چُک ۽ من ۽ پیش دار ایت.
			***تاکدیم گیسْت و سه	
(۱۴۶)	۱	۲	۰	۱۴۶. دکتَر ۽ نادره ۽ من ۽ پیش دار ایت.
			***تاکدیم گیسْت و چار	
(۱۴۷)	۱	۲	۰	۱۴۷. شکاری ئیں کچک ۽ من ۽ پیش دار ایت.
			***تاکدیم گیسْت و پنج	
(۱۴۸)	۱	۲	۰	۱۴۸. مید ۽ قلاب (کوندی) ۽ من ۽ پیش دار ایت
			***تاکدیم گیسْت و شش	
(۱۴۹)	۱	۲	۰	۱۴۹. سطل (دُول) ۽ چاه ۽ من ۽ پیش دار ایت.
			***تاکدیم گیسْت و هفت	
(۱۵۰)	۱	۲	۰	۱۵۰. کروس ۽ مُرگ ۽ من ۽ پیش دار ایت.
			***تاکدیم گیسْت و هشت	
(۱۵۱)	۱	۲	۰	۱۵۱. رهدربر ۽ کلاس ۽ من ۽ پیش دار ایت.
			***تاکدیم گیسْت و نه	
(۱۵۲)	۱	۲	۰	۱۵۲. شیر ۽ گوک ۽ من ۽ پیش دار ایت.

گروه های معنایی: باطی مانای

ته پهک کپانی که چونت جواب دارنت آیی شماروا را په مریضا موانت کلمانا دانگ په دانگ پشت سرهم گو کمی فاصلا بوانت.

***ادان وانگ ۽ بندات کن ایت:

شما ۴ گال ایشکن ایت. دزبندی ایت من ۽ بگوش ایت که کجام گال ۽ گون اے دگه گالان سیادی نیست. په درور بوت کنت بشکن ایت کلاه، دسکش، پیل ۽ پشک... شما باید ایت "پیل" ۽ گال ۽ گچین کن ایت. تیار ایت؟

۱۵۳	۱	۲	۳	۴	۰	۴) شقایق	۳) پگل	۲) میخک	۱) لالہ	۱۵۳
۱۵۴	۱	۲	۳	۴	۰	۴) آلبالو	۳) موز	۲) سوپ	۱) اسپناج	۱۵۴
۱۵۵	۱	۲	۳	۴	۰	۴) گوش	۳) پاکش	۲) پاد	۱) دست	۱۵۵
۱۵۶	۱	۲	۳	۴	۰	۴) ماشین	۴) تختخواب	۲) میز	۱) منندجہ	۱۵۶
۱۵۷	۱	۲	۳	۴	۰	۴) بانز	۳) کپوت	۲) پیشی	۱) گوراگ	۱۵۷

کلمات مترادف، کلمات ہم مانا

***ادان کمین بہ دار ایت ء رندا جہل ء دستوراں پہ نادرہ ء بوان ایت:
 ہنوں شما گالے اشکن ایت. من چہ شما لوٹاں دگہ گالے کہ ہما بزانت ء بہ دنت گچین کن ایت. پہ پسه دیگ ء من شما
 را ء گال دیان دان شما ہمیزانتیں گال چہ آیانی نیام ء گچین کن ایت:
 پہ درور گوشیں ”پشک“ ء رندا چار دگہ گال شما را دیان. انچوش کہ: میز، لوگ، پُچ، ماشین. شما باید ایت ”پچ“ ء
 گال ء گچین کن ایت پرچے کہ ایشی ء بزانت گیشتر چہ آ دگہ گالاں گوں پشک ء بزانت ء سیادی کنت. تیار ایت؟

۱۵۸	۱	۲	۳	۴	۰	۴) ساهت	۳) مُبل	۲) کلم	۱) گلدان	۱۵۸
۱۵۹	۱	۲	۳	۴	۰	۴) راکٹ	۳) موز	۲) کشو	۱) کوش	۱۵۹
۱۶۰	۱	۲	۳	۴	۰	۴) سوپ	۳) پُرجنٹ	۲) کلاہ	۱) ند	۱۶۰
۱۶۱	۱	۲	۳	۴	۰	۴) باگچہ	۴) نمدی	۲) کوش	۱) چرک	۱۶۱
۱۶۲	۱	۲	۳	۴	۰	۴) دُرچک	۳) روناک	۲) بوجیگ	۱) باکس	۱۶۲

کلمات متضاد، کلمات چپگال

***ادان کمین بہ دار ایت ء رندا جہل ء دستوراں پہ نادرہ ء بوان ایت:
 ہنوں شما گالے اشکن ایت. ء رندا دگہ ء گال اشکن ایت. اے رندا شما باید ایت ہما گال ء کہ اولی گالی زذبزانت ء بہ
 دنت چہ ء ایں گالانی نیام ء گچین کن ایت. پہ درور آگان شما ”جہلا“ گال ء توار اشکت ء پدا شمے چاریں گال
 ”لوگ“، ”برزا“، ”چیرا“ ء ”مزن“ بہ بنت، شما باید ایت ”برزا“ ء گال ء گچین کن ایت، پرچے کہ ائی ء بزانت
 ”جہلا“ بزانت ء زد ایت. تیار ایت؟

۱۶۳	۱	۲	۳	۴	۰	۴) چُک	۳) زردار	۲) گمیگ	۱) گل	۱) وشہال
۱۶۴	۱	۲	۳	۴	۰	۴) بے ٹران	۳) رُژنا	۲) سیاہ	۱) شرمو	۱) تہار
۱۶۵	۱	۲	۳	۴	۰	۴) گونڈ	۳) سبز	۲) پیر	۱) ٹنڈ	۱) ورنا
۱۶۶	۱	۲	۳	۴	۰	۴) ذراہ	۴) زندگ	۲) بے ٹران	۱) گمیگ	۱) نادرہ
۱۶۷	۱	۲	۳	۴	۰	۴) اشتباہ	۳) وشگپ	۲) دگ	۱) راست	۱) رد

***ادان شما اوپار کن ایت ء رندا جہل ء دستوراں پہ نادرہ ء بوان ایت:

ہنوں شما پیسر ء یک گالے رند چہ سے ہمیزانتیں گال اشکن ایت. بلے بس یکے چہ اے گالاں اولی گال ء
 زذبزانت ایت.

۱۶۸	۱	۲	۳	۰	۳) گوں زبیداری	۲) زبیداری	۱) زبیدار	۱) بدرنگ
۱۶۹	۱	۲	۳	۰	۳) مچی میڑی	۲) گوں مچی میڑی	۱) مچی میڑی	۱) بے ٹران
۱۷۰	۱	۲	۳	۰	۳) وشہال	۲) وشہالی	۱) گوں وشہالی	۱) گمیگ
۱۷۱	۱	۲	۳	۰	۴) پہ مدانی	۲) مدانی	۱) مدان	۱) تیز
۱۷۲	۱	۲	۳	۰	۳) ٹرس	۲) ترسناک	۱) ترسوک	۱) سانڈ

قضاوت دستوری

***ادان اوپار کن ات ء جھل ء دستوراں پہ نادرہ ء بوان ات۔
 ہنوں شما دانکے اشکن ات۔ دز بندی انت من ء بگوش ات کہ باریں ہر یکے چہ اے دانکاں بلوچی زبان ء تہ ء
 راستیں دانکے زانگ بیت یا نہ۔ پہ درور اگان من بگوشاں علی منندجاہ ء سر ء نشتگ۔ دانک راست انت ء شما
 گوش ات جی۔ بلے اگان من بگوشاں علی منندجاہ ء سر ء نشتگ۔ دانک رد انت ء شما گوش ات۔ نہ تیار ات؟

(۱۷۳)	+	-	۰	۱۷۳۔ جنک بچک ء تیلانک دنت۔
(۱۷۴)	+	-	۰	۱۷۴۔ پشی پہ کچک گس ایت۔
(۱۷۵)	+	-	۰	۱۷۵۔ کامیون آمبولانس ء کشگ بیت۔
(۱۷۶)	+	-	۰	۱۷۶۔ مات ء بچک بُست نہ بیت۔
(۱۷۷)	+	-	۰	۱۷۷۔ آمبولانس ء ماشین کش ات کنت۔
(۱۷۸)	+	-	۰	۱۷۸۔ بچک ء جنک پہ تیلانک نہ کنت۔
(۱۷۹)	+	-	۰	۱۷۹۔ کچک ء پشی گسگ بیت۔
(۱۸۰)	+	-	۰	۱۸۰۔ بچک مات نہ بُست بیت۔
(۱۸۱)	+	-	۰	۱۸۱۔ اے بچک انت کہ جنک ء تیلانک دنت۔
(۱۸۲)	+	-	۰	۱۸۲۔ پت ء بچک پہ شک ء انت۔

قابل قبول بودن معنا

***ادان اوپار کن ات ء جھل ء دستور ء پہ نادرہ ء بوان ات:
 جھل ء دانکاں گرامر ء لیکھہ ء راستیں دانک انت۔ بلے لہتین اش شوکیں بزانتے نہ دے انت۔ من دانک ء پہ شما
 وانان ء شما بگوش ات کہ باریں دانک ء بزانت راست انت یا نہ۔ پہ درور اگان من بگوشاں ”مریم وتی موداں گوں
 کلم ء جت“۔ شما بگوش ات ”نہ“۔ ہمے ہاتر ء کہ دانک ء راستیں بزانتے نیست۔ بلے اگان بگوشاں ”مریم وتی
 موداں گوں مگراز ء تاب گرت“۔ دانک ء بزانت راست انت ء شما گوش ات ”جی“۔ تیار ات؟

(۱۸۳)	+	-	۰	چمشانک	۱۸۳۔ روچ شپ ء تہ ء ثرپ ایت۔
(۱۸۴)	+	-	۰	چمشانک	۱۸۴۔ پشی بان ء سر ء نند ایت۔
(۱۸۵)	+	-	۰	چمشانک	۱۸۵۔ گل اش ء تہ ء رد انت۔
(۱۸۶)	+	-	۰	چمشانک	۱۸۶۔ ماہ چہ دوکش ء در کیت۔
(۱۸۷)	+	-	۰	چمشانک	۱۸۷۔ آئی ء شوکیں پُچ گور ء گرتگ۔
(۱۸۸)	+	-	۰	چمشانک	۱۸۸۔ پُلنگ آزمان ء تہ ء بال کنت۔
(۱۸۹)	+	-	۰	چمشانک	۱۸۹۔ درچک، کچک ء وارت۔
(۱۹۰)	+	-	۰	چمشانک	۱۹۰۔ آیاں پہ رگبندی ء رادیو وارت۔
(۱۹۱)	+	-	۰	چمشانک	۱۹۱۔ آوتی موداں آدینک ء دیم ء کر ایت۔
(۱۹۲)	+	-	۰	چمشانک	۱۹۲۔ وھدے کہ موسم گرم انت آریک گلمب ایت

تکرار کلمات با معنی و بی معنی

***تہ ی قسمتًا مریضی تھک تہ ۲ موردا پرستگ بیت

۱۔ تھک تکرار کلموان

۲۔ تھک تشخیص ی کہ آ چیز ی کہ ہوشکیت یک لغتی یا نہ

***بعد شی کہ مریض کلمہ ای کہ ہوشکتہ ای را تکرار کننت یا مکننت ش مریضا پرست آ چیزی کہ ہوشکتہ یک کلمہ واقعی تہ پارسی زبانا انت یا نہ۔ اگہ جواب مثبتت + واگہ گوشتی نہ _ بہلت۔ اگہ ۵ ثانیہ گوست و جوابی ندات (۵) دورگا خطی بکشت۔

***ہنوت ضبطا روشن کننت و کلموانا بوانت

من شہ شما لوتین چونت کلموا تکرار بکننت۔ لہتی شہ آوان بلوچی کلمونت و لہتی نونت۔ و مانایہ نہ و ہدی اول ہر کلمہ کہ من گشون تکرار بکننت و من بگشہ پ شہ پکرا یہ کلمہ چ بلوچی زبان یہ یانگ۔ تیارت؟

۱۹۳	+	-	۰	تکرار	کور	۱۹۳
۱۹۴	+	-	۰	چشمانک		۱۹۴
۱۹۵	+	-	۰	تکرار	گپ	۱۹۵
۱۹۶	+	-	۰	چشمانک		۱۹۶
۱۹۷	+	-	۰	تکرار	مم	۱۹۷
۱۹۸	+	-	۰	چشمانک		۱۹۸
۱۹۹	+	-	۰	تکرار	گگو	۱۹۹
۲۰۰	+	-	۰	چشمانک		۲۰۰
۲۰۱	+	-	۰	تکرار	گادے	۲۰۱
۲۰۲	+	-	۰	چشمانک		۲۰۲
۲۰۳	+	-	۰	تکرار	ہارپے	۲۰۳
۲۰۴	+	-	۰	چشمانک		۲۰۴
۲۰۵	+	-	۰	تکرار	ممز	۲۰۵
۲۰۶	+	-	۰	چشمانک		۲۰۶
۲۰۷	+	-	۰	تکرار	تاک	۲۰۷
۲۰۸	+	-	۰	چشمانک		۲۰۸
۲۰۹	+	-	۰	تکرار	تتار	۲۰۹
۲۱۰	+	-	۰	چشمانک		۲۱۰
۲۱۱	+	-	۰	تکرار	جَت	۲۱۱
۲۱۲	+	-	۰	چشمانک		۲۱۲
۲۱۳	+	-	۰	تکرار	دیت	۲۱۳
۲۱۴	+	-	۰	چشمانک		۲۱۴
۲۱۵	+	-	۰	تکرار	راس	۲۱۵
۲۱۶	+	-	۰	چشمانک		۲۱۶
۲۱۷	+	-	۰	تکرار	رِد (رید)	۲۱۷
۲۱۸	+	-	۰	چشمانک		۲۱۸
۲۱۹	+	-	۰	تکرار	زیخ	۲۱۹
۲۲۰	+	-	۰	چشمانک		۲۲۰
۲۲۱	+	-	۰	تکرار	سر	۲۲۱
۲۲۲	+	-	۰	چشمانک		۲۲۲
۲۲۳	+	-	۰	تکرار	گوہار زہت	۲۲۳
۲۲۴	+	-	۰	چشمانک		۲۲۴

(۲۲۵)	+	-	°	تکرار	چارین نیَمگ	.۲۲۵
(۲۲۶)	+	-	°	چشمانک		.۲۲۶
(۲۲۷)	+	-	°	تکرار	گو هنر ز هپت	.۲۲۷
(۲۲۸)	+	-	°	چشمانک		.۲۲۸
(۲۲۹)	+	-	°	تکرار	عاجزک	.۲۲۹
(۲۳۰)	+	-	°	چشمانک		.۲۳۰
(۲۳۱)	+	-	°	تکرار	تهورک	.۲۳۱
(۲۳۲)	+	-	°	چشمانک		.۲۳۲
(۲۳۳)	+	-	°	تکرار	پارپین تیخک	.۲۳۳
(۲۳۴)	+	-	°	چشمانک		.۲۳۴
(۲۳۵)	+	-	°	تکرار	بگورک	.۲۳۵
(۲۳۶)	+	-	°	چشمانک		.۲۳۶
(۲۳۷)	+	-	°	تکرار	کَدَلیان	.۲۳۷
(۲۳۸)	+	-	°	چشمانک		.۲۳۸
(۲۳۹)	+	-	°	تکرار	قاتپیک	.۲۳۹
(۲۴۰)	+	-	°	چشمانک		.۲۴۰
(۲۴۱)	+	-	°	تکرار	پَشکِنز کایبی	.۲۴۱
(۲۴۲)	+	-	°	چشمانک		.۲۴۲
(۲۴۳)	+	-	°	تکرار	شِپِچِن سُهْرُ	.۲۴۳
(۲۴۴)	+	-	°	چشمانک		.۲۴۴
(۲۴۵)	+	-	°	تکرار	تامیج بروک	.۲۴۵
(۲۴۶)	+	-	°	چشمانک		.۲۴۶
(۲۴۷)	+	-	°	تکرار	گگ تلان	.۲۴۷
(۲۴۸)	+	-	°	چشمانک		.۲۴۸
(۲۴۹)	+	-	°	تکرار	نقشین گواتگرا	.۲۴۹
(۲۵۰)	+	-	°	چشمانک		.۲۵۰
(۲۵۱)	+	-	°	تکرار	مان پُرُشان	.۲۵۱
(۲۵۲)	+	-	°	چشمانک		.۲۵۲

تکرار جملات

(۲۵۳)	+	-	°	ادان اوپار کن ات ، رندا جهل ۽ دستوراں پہ نادره ۽ بوان ات۔ هنوں شما چنت دانک اشکن ات۔ شما بس اے دانک ۽ چه من ۽ رند پدگوشی بکن ات۔ تیار ات؟	.۲۵۳
(۲۵۴)	+	-	°	جنک بچک ۽ تیلانک دنت۔	.۲۵۴
(۲۵۵)	+	-	°	آ، آسانی پد ۽ چه ایت۔	.۲۵۵
(۲۵۶)	+	-	°	اے کچک انت کہ پشی ۽ گس ایت۔	.۲۵۶
(۲۵۷)	+	-	°	اے بچک انت کہ جنک تیلانک ئی دنت۔	.۲۵۷
(۲۵۸)	+	-	°	آمبولانس ۽ کامیون کش ات نہ کنت۔	.۲۵۸
(۲۵۹)	+	-	°	پت آئی ۽ چار ایت۔	.۲۵۹
				مات وتی بچک ۽ بست نہ کنت۔	

سری ها

***ادان شه مریضا بلونت که لهتی شه کلموانا بگوشیت. اگه کامل گوشتی +دورگا خط بکشت. اگه اشتباهی کوررت و نتوانتی گوشیت یا اشتباهی کلمه ای اضافه کوررتی - دورگا خط بکشت. اگه هچ جوابی ندات. دورگا خط بکشت *** ادان شروع بکنت به وانگا.

(۲۶۰)	+	-	°	دزبندی انت هپنگ ء پهکیں روچانی نام ء بگر ات
(۲۶۱)	+	-	°	دزبندی کناں چه ۱ دان ۲۵ ء ساب کن ات.
(۲۶۲)	+	-	°	دزبندی کناں سال ء پهکیں ماهانی نام ء بگوش ات

روانی گفتار

*** ادان وانان کن ات.

اے بهر ء ته ء چه شما لوٹان که پهکیں گالے که گون یک آوازے ء بندات بنت ء شما دربر ات په من ء بگوش ات. په درور اگان من بگوشاں دزبندی انت هما گالان که گون ”س“ ء بندات بنت په من ساب کن ات، شما سوپ، ساهت، سواب، صافی، ساک، سرد، سرب و دگه دگه ء په من گوش ات. تیار ات؟
دزبندی انت آگالان که گون ”پ“ ء آواز ء بندات بنت په من بوان ات، کوشش کن ات هر چینکس گال که شمے هوش کیت ء گون شرترین تیزی ء پهکان بگوش ات.

(۲۶۳)	+	-	°	۲۶۳. سجھیں گوشنگیں گال گون ”پ“ ء توار ء بندات بوت انت.
(۲۶۴)		—		۲۶۴. کبول بوتگیں گال شر، نون هما گال که گون ”م“ ء توار ء بنات بنت، آیاں بگوش ات.
(۲۶۵)	+	-	°	۲۶۵. سجھیں گوشنگیں گال گون ”م“ ء توار ء بندات بوت انت.
(۲۶۶)		—		۲۶۶. کبول بوتگیں گال شر، نون هما گال که گون ”ش“ ء توار ء بنات بنت، آیاں بگوش ات.
(۲۶۷)	+	-	°	۲۶۷. سجھیں گوشنگیں گال گون ”ش“ ء توار ء بندات بوت انت.
(۲۶۸)		—		۲۶۸. کبول بوتگیں گال.

نامیدن

ادانی چا نادراه بلونی آچیزانی که آئی خبر دانگ پدا په شمه بگوش ات. یک چیز نادراه دیه گیر که آئی په شری گیندگ. یه چیز پسیر چا شروپ کن ات چکاس چم نادراه چیری دپه.

*** ادان وانان کن ات.

من شما را لهتیں چیز پیش داران، شما اے سامانانی نام ء من ء بگوش ات.

(۲۶۹)	+	-	°	کتاب	۲۶۹.
(۲۷۰)	+	-	°	چشمک	۲۷۰.
(۲۷۱)	+	-	°	کلیت	۲۷۱.
(۲۷۲)	+	-	°	پیاله	۲۷۲.
(۲۷۳)	+	-	°	پاکش	۲۷۳.
(۲۷۴)	+	-	°	مگراز	۲۷۴.
(۲۷۵)	+	-	°	چمچه	۲۷۵.
(۲۷۶)	+	-	°	دسکش	۲۷۶.
(۲۷۷)	+	-	°	کلم، ند	۲۷۷.

(۲۷۸)	+	-	۰	تیزی	.۲۷۸
(۲۷۹)	+	-	۰	(تب گیر)، درجہ= تب چار	.۲۷۹
(۲۸۰)	+	-	۰	بٹن	.۲۸۰
(۲۸۱)	+	-	۰	سیگریٹ	.۲۸۱
(۲۸۲)	+	-	۰	چنگال	.۲۸۲
(۲۸۳)	+	-	۰	پٹ	.۲۸۳
(۲۸۴)	+	-	۰	مندریک (چلہ)	.۲۸۴
(۲۸۵)	+	-	۰	شمع	.۲۸۵
(۲۸۶)	+	-	۰	نمدی پاکت	.۲۸۶
(۲۸۷)	+	-	۰	خمیر داندان	.۲۸۷
(۲۸۸)	+	-	۰	ساخت مچی	.۲۸۸

جملہ سازی: جملہ ساچگ

***اداس واناں کن ات۔

یہ قسمت نادرہ کلمہ کہ شمشہ گشہ بابت یہ جملہ بگشی و کشگ یہ کشگ یہ جملہ یا شمشہ بابت پ چیز ی نکتوا سرپد کنت۔ ***تہ یہ کیا مریض گو آ کلموانی کہ شمشہ پنہ وانت جملہ ای گوشیت۔ پہ جور کورتن یہ جملان ب جھلین نکتان توجہ بکنت۔ ۱۔ یارین مریض ہج جوابی دنت یا نہ ۲۔ یارین جملہ ای کہ جور بوہہ درستن۔ ۳۔ جملہ زانگ بیت۔ ۴۔ یارین مریض ش پھک کلمانی کہ گوشنت استفادہ ای کورتت یا نہ ۵۔ ہر چونت کلمہ ای کہ پ ہر جملہ استفادہ کنتا بلکت۔ ***ت ادہ شروپ ہوانگ بکنت۔

من شمارا لہتین گال دیاں، کوشش کن ات گوں اے گالان سادہ ترین اے گونڈترین دانک اے جوڑ کن ات۔ پہ درور اگاں من ”در“، ”پچ کنگ“ اے ”پرستار“ گال اوں شمارا دات انت، شمشہ کوشش کن ات سادگیں دانکے گوں اے گالان جوڑ کن ات۔ پہ درور ”پرستار در اے پچ کنت۔“ تیار ات؟

(۲۸۹)	+	۰	مریض جوابی داتی؟ جملہ درستت؟	گس/گربگ	۲۸۹
(۲۹۰)	+	-	جملہ زانگ بیت؟		
(۲۹۱)	+	-	تعداد کلمانی کہ باید پ ہر جملہ		
(۲۹۲)	استفادہ بکورتین۔		
(۲۹۳)	تعداد پھک کلمانی کہ استفادہ کورتہ ای۔		
(۲۹۴)	+	۰	مریض جوابی داتی؟ جملہ درستت؟	صندلی / دکتور/نندگ	۲۹۴
(۲۹۵)	+	-	جملہ زانگ بیت؟		
(۲۹۶)	+	-	تعداد کلمانی کہ باید پ ہر جملہ		
(۲۹۷)	استفادہ بکورتین۔		
(۲۹۸)	تعداد پھک کلمانی کہ استفادہ کورتہ ای۔		
(۲۹۹)	+	۰	مریض جوابی داتی؟ جملہ درستت؟	میز/کتاب/پچ کنگ / کشو	۲۹۹
(۳۰۰)	+	-	جملہ زانگ بیت؟		
(۳۰۱)	+	-	تعداد کلمانی کہ باید پ ہر جملہ		
(۳۰۲)	استفادہ بکورتین۔		
(۳۰۳)	استفادہ بکورتین۔		

			تعداد پھک کلمانی کہ استفادہ کورتہ ای.		
(۳۰۴)	+	۰	مریض جوابی داتی؟ جملہ درستت؟	درچک / کنل / ناک / گندگ	۳۰۴
(۳۰۴)	+	-	جملہ زانگ بیت؟		
(۳۰۶)	+	-	تعداد کلمانی کہ باید پ ہر جملا استفادہ بکورتین.		
(۳۰۷)	تعداد پھک کلمانی کہ استفادہ کورتہ ای.		
(۳۰۸)			
(۳۰۹)	+	۰	مریض جوابی داتی؟ جملہ درستت؟	کلم / نیبستگ / کچ / کاگد	۳۰۹
(۳۱۰)	+	-	جملہ زانگ بیت؟		
(۳۱۱)	تعداد کلمانی کہ باید پ ہر جملا استفادہ بکورتین.		
(۳۱۲)	تعداد پھک کلمانی کہ استفادہ کورتہ ای.		
(۳۱۳)			

***تہ یہ سہ جا مریض باید بہ جستان گو ہبر دانتا جواب بدنت. پ ہر جستا جوابی کہ احتمالا درستت ت چپین کیا لکتہ بوتہ. اگہ مریض ہما جوابا بدنت + دورگا خط بکشت و ادگہ جستا پرست. ولی اگہ دگہ جوابی گوشتی ہما جوابا آجایی کہ پیش داتہ بوتہ بلکت اگہ درستت + دورگا و اگہ غلطت - دورگا خط بکشت (آ چیز ی کہ درست بوتنا پیش داریت گوشتہ بوتہ). اگہ ت ۵ ثانیہ جوابی ندات. دورگا خط بکشت و ادگہ جستا پرست

*** تہ یہ نیمگاش مریضا بلوط کلمہ ای کہ پ ضد ادگہ کلما زانگ بیت پ شما بگوشیت جواب زمانی درستن کہ ضد آ کلما زانگ بیت نہ آبی شکلا بیت. مثلا اگہ کلمہ تمام بیت و مریض ناتمام گوشیت شی غطن و - دورگا خط بکشت درستن کہ آبی ضد زانگ بیت ولی پہ یہ خاطر کہ آبی شکلا انت و ش آبی جور بوتہ غلط در ایت.

تضادہای معنایی: زد ماناے

***ادان وانان کن ات.

من گالے شما را دیان. شما دگہ گالے کہ اے گال ے زد بزانت ے بہ دنت بگوش ات. پہ درور اگان من بگوشان
”مزن“ شما بگوش ات ”ہرد“ ے ”مزن“ بزانتی لیکہ ے یکدگر ے زد انت. تیار ات؟

(۳۱۴)	+	رَد	یا ۱	-	۰	راست	۳۱۴
(۳۱۵)	+	بارگ	یا ۱	-	۰	پتن	۳۱۵
(۳۱۶)	+	سیٹ	یا ۱	-	۰	پکیر	۳۱۶
(۳۱۷)	+	ٹرنڈ	یا ۱	-	۰	کنٹ	۳۱۷
(۳۱۸)	+	گُونڈ	یا ۱	-	۰	بُرز	۳۱۸
(۳۱۹)	+	پچ	یا ۱	-	۰	بند	۳۱۹
(۳۲۰)	+	سُک	یا ۱	-	۰	گران	۳۲۰
(۳۲۱)	+	جھلاڈ	یا ۱	-	۰	بُرزاد	۳۲۱
(۳۲۲)	+	ارزان	یا ۱	-	۰	سکّ	۳۲۲
(۳۲۳)	+	بارگ	یا ۱	-	۰	ڈلگ	۳۲۳

اشتقاقات مورفولوژیکی (کلمہ های هم خانواده)

***ادان اگہ مریض لغتی کہ چپین سمتا نوشته بوته گوشیت +دورگا خط بکشت و آدگہ جستا پرست. اگہ مریض دگہ جوابی بدنت. یہ جواب زمانی درستنت کہ شکلی بہ ہما کلمہ ای کہ جست بوته بوارت.
***ادان وانان کن ات.

هنون شما گالے اِسْکُن ات. شما اے گال پہ "صفت؟" بدل کن ات. چُش کہ پہ درور اگان من بگوشان "نرمی" شما بگوش ات "نرم" یا اگان بگوش آن "زیبیداری" شما بگوش ات "زیبیدار". تیار ات؟

۳۲۴	+	۱- یا زورمند	-	°	زور	۳۲۴
۳۲۵	+	۱- یا شایستہ	-	°	شایستگی	۳۲۵
۳۲۶	+	۱- یا زانتکار	-	°	زانتکاری	۳۲۶
۳۲۷	+	۱- یا زورمند	-	°	زور	۳۲۷
۳۲۸	+	۱- یا ورنایا	-	°	ورنایی	۳۲۸
۳۲۹	+	۱- یا آرام	-	°	آرامی	۳۲۹
۳۳۰	+	۱- یا منتگ	-	°	منتگی	۳۳۰
۳۳۱	+	۱- یا شَرّ	-	°	شَرّی	۳۳۱
۳۳۲	+	۱- یا وَرْگی	-	°	وَرْگ	۳۳۲
۳۳۳	+	۱- یا مِجّی میڑی	-	°	مِجّی میڑی	۳۳۳

*** تا ای قسمت اگای نادراہ کلمہ چپی گریگ کاگد بگوشی کرہ "+" خط کشی . اگہ نادراہ بگوشی داتی پ حالتی کہ شربی مانای آبتغ یا چیزکی می ہدفی کہ پ بخاطرہ ساگگ کلمہ ہم مانا گو آبی یا رابطہ داشته بیت. نی گوط یہ پیم آبی یا وتی جاهاک پیم بی تا نیبستگ.

*** ادان وانان کن ات.

اے بھر ء تہ ء ہژدری نہ انت شما گالے بہ دے ات کہ پیسریگیں گال ء زدیزانت ء بہ دنت. شما بس ہما گالے ہچشیں رنگے بدل کن ات کہ آئی ء بزانت چپ بہ بیت. انچُش کہ پہ درور اگان من بگوشان "وشتام" شما بگوش ات "بے تام" ء یا اگان من بگوشان "جوانمرد؟" شما بگوش ات "ناجوانمرد؟" تیار ات؟

۳۳۴	+	۱.....یا بے سوات	-	°	باسوات	۳۳۴
۳۳۵	+	۱.....یا بے آرام	-	°	آرام	۳۳۵
۳۳۶	+	۱.....یا ناپیدا	-	°	پیدا	۳۳۶
۳۳۷	+	۱.....یا بے پُچ	-	°	گون پُچ	۳۳۷
۳۳۸	+	۱.....یا ناپاک	-	°	پاک	۳۳۸
۳۳۹	+	۱.....یا نزور	-	°	پر زور	۳۳۹
۳۴۰	+	۱.....یا ناراست	-	°	راست	۳۴۰
۳۴۱	+	۱.....یا نارس	-	°	رستگ	۳۴۱
۳۴۲	+	۱.....یا بے شہامت	-	°	با شہامت	۳۴۲
۳۴۳	+	۱.....یا بے ایمان	-	°	با ایمان	۳۴۳

توصیف

***تا اے کسمت ب نادراہ یک کلمہ پاٹے بتاں دنتی۔ خبر دیہ و شہ آبی و ہگ کصہ پ شہہ بگوش ات۔ اے سری بوتغ ہستنت کہ چا مدت کہ کصہ نادراہ دیماہی نادراہ دو دکیکت و ہدی دہت تا کصہ بگوشی رند چا اشی کہ کصہ ہلت آکار گنوک چکاس لازمت سواجان جستان ۳۴۶ تا ۳۴۴ بگوشی دنتی۔
*** اداں واناں کن ات
من لہتیں ۶ دانگی بُت شما را پیش داراں۔ اے بُت ہوری ء یک کسہ یے گوش آنت۔ شما اے بُتاں بچار ات ء رندا کسہ ء پہ من بگوش ات۔

۳۴۴	اندازہ ہیرداتن	(۰) ہچی	(۱) خیلی کمی	(۲) کمتر از عادی	(۳) عادی	(۳۴۴)
۳۴۵	نادراہ کصہ دہ آخرا حلہ؟			+	-	(۳۴۵)
۳۴۶	(۱) نادراہ یک بتغ منا بگش؟ (۲) یک مزنہ کصہ گشت؟ (۳) ہچی یک کاراں کنت؟					(۳۴۶)

محاسبات ذہنی

***تا ای کسمت آگای نادراہ بگشی شری داکر "+" خط کشہ۔ آگای کلمہ درستت نبیت داکر "-" خط کشہ۔ و پ رندا جُست بروایت۔ رندا شہ پنج جُت آگان نادراہ بگشی خرابی۔ داکر "%" خط کشہ۔ وب کسمت پھمگ ہیشکونک بروایت۔

*** اداں واناں کن ات۔

من چُنت جُست چہ شما کناں۔ کوشش کن ات ہرچی زوتر اے جُستانی پسو ء بہ دے ات۔

۳۴۷	پنج گوں چار ء ہور	چُنت بیٹ؟	۰	-	+	نہ	(۳۴۷)
۳۴۸	دو چہ ہیت ء کم	چُنت بیٹ؟	۰	-	+	پنج	(۳۴۸)
۳۴۹	دو ماں سے ء زرب	چُنت بیٹ؟	۰	-	+	شش	(۳۴۹)
۳۵۰	نہ بر سے ء بہر	چُنت بیٹ؟	۰	-	+	سی	(۳۵۰)
۳۵۱	شش گوں گوں ہیت ء ہور	چُنت بیٹ؟	۰	-	+	سنزدہ	(۳۵۱)
۳۵۲	نہ چہ بیست ء یک ء کم	چُنت بیٹ؟	۰	-	+	دوازہ	(۳۵۲)
۳۵۳	چار ماں شش ء زرب	چُنت بیٹ؟	۰	-	+	گیست و چار	(۳۵۳)
۳۵۴	دوازہ بر چار ء بہر	چُنت بیٹ؟	۰	-	+	سی	(۳۵۴)
۳۵۵	چارده گوں بیست ء دو ء ہور	چُنت بیٹ؟	۰	-	+	سی و شش	(۳۵۵)
۳۵۶	بیست ء یک چہ چل ء شش ء کم	چُنت بیٹ؟	۰	-	+	گیست و پنج	(۳۵۶)
۳۵۷	سے ماں دوازہ ء زرب	چُنت بیٹ؟	۰	-	+	سی و شش	(۳۵۷)
۳۵۸	چار چہ شست ء کم	چُنت بیٹ؟	۰	-	+	پنژہ	(۳۵۸)
۳۵۹	پانزدہ چہ سی ء دو ء کم	چُنت بیٹ؟	۰	-	+	ہفدہ	(۳۵۹)
۳۶۰	سے ماں چار ء زرب	چُنت بیٹ؟	۰	-	+	چل و دو	(۳۶۰)
۳۶۱	ہیدہ گوں ہژدہ ء ہور	چُنت بیٹ؟	۰	-	+	سی و پنج	(۳۶۱)

درک شنیداری، پھمگ ہیشکونک

دستوران وکسوا پہ مریضا بوانت و یہ پنج سوالاتہ پرست.نمرہ "+- پاشر بگوش و "- پخرابہ بگوش آگہ نادراہ بگوشی نڈاتن ویا گوشتی بگوش نرائو نمرہ "ہ" دیہہ بشوما کصہ ای اورت ہیشکو پ شری یہ کصہ ہیشکو کن من رند چ ہلگیہ کصہ جست پ ای آجیزا لوتو. تیارہ؟

سے شمبہ ء روچ ء پت ء ائی ء بچک بازار ء شت انت. آئی ء لوٹ ات کہ پہ وتی بچک ء پیداگ بوگ ء روچ یک ٹیکی بے بزور ایت، بلے نتوانت ئی چیزے بزور ایت. پرچے کہ دگان بند ات.

(۳۶۲)	+	-	۰	۳۶۲- پت ء چک کجا ات انت؟
(۳۶۳)	+	-	۰	۳۶۳- اے کسہ کدی پیش آتک؟
(۳۶۴)	+	-	۰	۳۶۴- پت ء لوٹ ات چوں بہ کنت؟
(۳۶۵)	+	-	۰	۳۶۵- پرچے پت ء لوٹ ات بازار ء بروت؟
(۳۶۶)	+	-	۰	۳۶۶- چے ء پت نتوانت ٹیکی بزور ایت؟

خواندن: وانگ

تا دوجاها رندی نادراہ چیزانی لازمی پ تروندی توار بوانت پہ هر دو چیزا جاہ آگہ نادراہ شری وانگ کر (+) آگہ خرابی وانگ داکر (-) و آگہ هچ نتنتست کر (۰) گرد خط کشہ.
***ادان وانان کن ات.

من شما را چنت گال دیاں داں شما پہ من گوں بُرزیں توارے ء وانان اش کن ات. تیار ات؟

(۳۶۷)	+	-	۰	۳۶۷. شپ
(۳۶۸)	+	-	۰	۳۶۸. مار
(۳۶۹)	+	-	۰	۳۶۹. گارے
(۳۷۰)	+	-	۰	۳۷۰. تام
(۳۷۱)	+	-	۰	۳۷۱. دان
(۳۷۲)	+	-	۰	۳۷۲. رز
(۳۷۳)	+	-	۰	۳۷۳. رد (رید)
(۳۷۴)	+	-	۰	۳۷۴. دال
(۳۷۵)	+	-	۰	۳۷۵. ساز
(۳۷۶)	+	-	۰	۳۷۶. هر

*** اداں کمیں اوپار کن ات. رندا چهل ء دستوراں پہ نادراہ ء بوان ات
هنوں دزبندی کنان اے دانکاں گوں بُرزیں توارے ء بوان ات. تیار ات؟

(۳۷۷)	+	-	۰	۳۷۷. پت وتی بچک ء موداں کر ایت
(۳۷۸)	+	-	۰	۳۷۸. چنک، بچک ء تیلانک دنت.
(۳۷۹)	+	-	۰	۳۷۹. کچک، پشی ء گس ایت.

(۳۸۰)	شرء وانگ	+	-	۰	۳۸۰. اے ھٲٲار اٲت كہ شٲر ء ٲد ء اٲت.
(۳۸۱)	شرء وانگ	+	-	۰	۳۸۱. گوك، ماشٲن ء نہ جنٲ.
(۳۸۲)	شرء وانگ	+	-	۰	۳۸۲. كامٲون ء آمٲولانس كش اٲ نہ كٲت.
(۳۸۳)	شرء وانگ	+	-	۰	۳۸۳. اے كچك اٲت كہ ٲشٲى ء گس اٲت.
(۳۸۴)	شرء وانگ	+	-	۰	۳۸۴. آٲاں، اُ مرء ء ٲد ء رو اٲت.
(۳۸۵)	شرء وانگ	+	-	۰	۳۸۵. مات اٲى ء چار اٲت
(۳۸۶)	شرء وانگ	+	-	۰	۳۸۶. آمٲولانس كامٲون ء كش اٲ نہ كٲت.

*** اءاں وانان كٲ اٲ

من گونڈٲٲٲ ٲار اكرافے شما را دٲاں ارامى ء ٲہ وت بوان اٲ ئى. وھدے ونت اٲس من ء بگوش اٲ داں من چٲٲے جُست چہ شما بكنان. تٲار اٲ؟

جنك گون وتى برات ٲہ كتاب ء زورگ ء كتابجاء ء شٲ اٲت. آٲاں ٲك تاريخى كتابے زُرت. بوھدے كہ لوگ ء واٲر اٲس كُرت. آٲاں وتى بلوك ء لوگ ء شٲ اٲتءء تاريخى كتاب اٲس گون تلٲونے ء بءل كُرت.

(۳۸۷)	+	-	۰	۳۸۷. جنك گون كے ء شٲ؟
(۳۸۸)	+	-	۰	۳۸۸. جنك گون برات ء كجا شٲ اٲت؟
(۳۸۹)	+	-	۰	۳۸۹. آٲاں كتابجاء ء چے كُرت؟
(۳۹۰)	+	-	۰	۳۹۰. آٲاں كتاب ء كجا بُرت؟
(۳۹۱)	+	-	۰	۳۹۱. آٲاں گون كتاب ء چے كُرت؟
(۳۹۲)	+	-	۰	۳۹۲. آٲاں كتاب ء بءل ء چے كُرت؟

رونوٲسى

*** اءاں وانان كٲ اٲ.

من لھٲٲٲ گال شما را دٲاں كہ آٲاں بچار اٲ. ذربندى كٲان گون اے كلم هر ٲك گالے ء اے تاك ء سر ء بنٲٲس اٲ.

(۳۹۳)	+	-	۰	۳۹۳. گلے
(۳۹۴)	+	-	۰	۳۹۴. دار
(۳۹۵)	+	-	۰	۳۹۵. ساك
(۳۹۶)	+	-	۰	۳۹۶. دٲم
(۳۹۷)	+	-	۰	۳۹۷. لاٲ

دٲكٲٲ:

*** اءاں اوٲار كٲ اٲ ء جھل ء دستوراں ٲہ ناڈراه ء بوان اٲ.

من چٲٲت گال وانان شما آٲاں بنٲٲس اٲ. تٲار اٲ؟

(۳۹۸)	+	-	۰	۳۹۸. بُر
(۳۹۹)	+	-	۰	۳۹۹. سر
(۴۰۰)	+	-	۰	۴۰۰. دٲٲ
(۴۰۱)	+	-	۰	۴۰۱. ماس(مات)
(۴۰۲)	+	-	۰	۴۰۲. دُول

***ادان وانان کن ایت۔

من لہتیں جملہ شما را دیان کہ آیان بچار ایت۔ دزبندی کناں گوں اے کلم ہر یک جملہ ء اے تاک ء سر ء بنییس ایت۔ دور + خط کشت بپ اگان حلہ نباشہ چکڈہ لغت نیبیسگ بپ چا شر نیبیسگ تیار ایت؟

(۴۰۳)	+	-	۰	۴۰۳-کچک، پشی ء گس ایت۔
(۴۰۴)	+	-	۰	۴۰۴-کچک، وتی گس ایت۔
(۴۰۵)	+	-	۰	۴۰۵-مات وتی جنک ء چار ایت۔
(۴۰۶)	+	-	۰	۴۰۶-گوک، ماشین ء نہ جنت۔
(۴۰۷)	+	-	۰	۴۰۷-اے ہپتار ایت کہ شیر ء پد ء ایت۔

درک خواندن، پھمگ وانگ

تا دو جاہا رندی نادراہ چیزانی لازممت پہ تروندی توار بوانت پہ ہر دو چیزا جاہ اگہ نادراہ شر وانگ کر (+) واگہ خرابی وانگ دا کر (-) واگہ ہچ نتونست کر () خط کشہ۔

***ادان وانان کن ایت۔

شما را چنتے گال دیان کہ پہ وت ء بوان ایت ایش ء ہر گالے ء بُنغ کہ وان ایت من ء پیش دار ایت۔

(۴۰۸)	بُنغ :	۱	۲	۳	۴	۰	۴۰۸-شپ
(۴۰۹)	بُنغ :	۱	۲	۳	۴	۰	۴۰۹-مار
(۴۱۰)	بُنغ :	۱	۲	۳	۴	۰	۴۱۰-گارے
(۴۱۱)	بُنغ :	۱	۲	۳	۴	۰	۴۱۱-تام
(۴۱۲)	بُنغ :	۱	۲	۳	۴	۰	۴۱۲-دان
(۴۱۳)	بُنغ :	۱	۲	۳	۴	۰	۴۱۳-رز
(۴۱۴)	بُنغ :	۱	۲	۳	۴	۰	۴۱۴-رد (رید)
(۴۱۵)	بُنغ :	۱	۲	۳	۴	۰	۴۱۵-دال
(۴۱۶)	بُنغ :	۱	۲	۳	۴	۰	۴۱۶-ساز
(۴۱۷)	بُنغ :	۱	۲	۳	۴	۰	۴۱۷-ہر

***ادان کمیں اوپار کن ایت ء جہل ء دستوراں پہ نادراہ ء بوان ایت۔

ہنوں دزبندی کناں کہ اے دانکاں کہ شما را دئیں مدان مدان ء پہ وت ء بوان ایت ء رندا ہما بت ء کہ گوں دانک ہمیزانت ایت پیش دار ایت۔

(۴۱۸)	بُنغ :	۱	۲	۳	۴	۰	۴۱۸-پت وتی بچک ء موداں کر ایت
(۴۱۹)	بُنغ :	۱	۲	۳	۴	۰	۴۱۹-جنک، بچک ء تیلانک دنت۔
(۴۲۰)	بُنغ :	۱	۲	۳	۴	۰	۴۲۰-کچک، پشی ء گس ایت۔
(۴۲۱)	بُنغ :	۱	۲	۳	۴	۰	۴۲۱-اے ہپتار ایت کہ شیر ء پد ء ایت۔
(۴۲۲)	بُنغ :	۱	۲	۳	۴	۰	۴۲۲-گوک، ماشین ء نہ جنت۔
(۴۲۳)	بُنغ :	۱	۲	۳	۴	۰	۴۲۳-کامیون ء آمبولانس کٹش ایت نہ کن۔
(۴۲۴)	بُنغ :	۱	۲	۳	۴	۰	۴۲۴-اے کچک ایت کہ پشی ء گس ایت۔
(۴۲۵)	بُنغ :	۱	۲	۳	۴	۰	۴۲۵-آیان، ا مرد ء پد ء رو ایت۔
(۴۲۶)	بُنغ :	۱	۲	۳	۴	۰	۴۲۶-مات آئی ء چار ایت۔
(۴۲۷)	بُنغ :	۱	۲	۳	۴	۰	۴۲۷-آمبولانس کامیون ء کٹش ایت نہ کنت۔

نوشتن: نیبیتگ

***إداں وانان کن اِت.
هنوں، اے تاک ء کلم ء دست ء کن اِت ء کمیں وتی باره ء بنبیس اِت.

وتی نظرا و آدگه چیزانی که شما وقت جست کرتناش مریضا زانت و سرپد ب ات و ته یه جستانه انت بلکت.